

Bruxelles, 25. veljače 2021.
(OR. en)

6521/21
ADD 2

CLIMA 42
ENV 98
SAN 85
AGRI 95
FORETS 9
ENER 52
TRANS 96
ECOFIN 180

POP RATNA BILJEŠKA

Od:	Glavna tajnica Europske komisije, potpisala direktorica Martine DEPREZ
Datum primitka:	25. veljače 2021.
Za:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, glavni tajnik Vijeća Europske unije
Br. dok. Kom.:	SWD(2021) 26 final
Predmet:	RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA priložen dokumentu KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU, EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu klimatskim promjenama

Za delegacije se u prilogu nalazi dokument SWD(2021) 26 final.

Priloženo: SWD(2021) 26 final

EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 24.2.2021.
SWD(2021) 26 final

RADNI DOKUMENT SLUŽBI KOMISIJE
SAŽETAK IZVJEŠĆA O PROCJENI UČINKA

priložen dokumentu

**KOMUNIKACIJA KOMISIJE EUROPSKOM PARLAMENTU, VIJEĆU,
EUROPSKOM GOSPODARSKOM I SOCIJALNOM ODBORU I ODBORU REGIJA**

**Stvaranje Europe otporne na klimatske promjene – nova strategija EU-a za prilagodbu
klimatskim promjenama**

{COM(2021) 82 final} - {SEC(2021) 89 final} - {SWD(2021) 25 final}

Utjecaji klimatskih promjena osjećaju se ovdje i sada. Klimatske promjene već imaju sveprisutan utjecaj na ljude, planet i blagostanje. Temperature su zadnjih godina više puta rušile dugotrajne rekorde. Zbog toplinskih valova, suša i šumskih požara u cijeloj Europi, posljednjih pet godina najtoplije su u povijesti. Zbog niza rekordnih toplinskih valova srpanj 2019. bio je najtopliji mjesec otkad postoje mjerenja, a na drugom ga mjestu slijedi srpanj 2020. s vrlo malom razlikom.

U nedavnim predviđanjima procjenjuje se da će, uz aktualne klimatske politike, globalno zagrijavanje iznositi do 4 °C, odnosno oko 3 °C ako sve zemlje ostvare ciljeve nacionalno utvrđenih doprinosa dostavljene do kraja 2020. na temelju Pariškog sporazuma. Trenutačni napredak u razinama emisija stakleničkih plinova nije dostatan da bi se ostvarili temperaturni ciljevi utvrđeni u Sporazumu. Čak i kad bi se zaustavile sve emisije stakleničkih plinova, i dalje se ne bi spriječili klimatski utjecaji koji su već prisutni i koji će se vjerojatno nastaviti desetljećima. Taj ubrzani ritam utjecaja klimatskih promjena jedan je od razloga zbog kojih je potrebna nova strategija EU-a za prilagodbu.

Europska komisija najavila je novu strategiju za prilagodbu kao jedan od glavnih prioriteta europskog zelenog plana, čime se prilagodba prepoznaje kao važna sastavnica dugoročnoga globalnog odgovora na klimatske promjene. To je jasan poziv na djelovanje jer Europa nije dovoljno spremna za povećani intenzitet i učestalost utjecaja klimatskih promjena. Također čvrsto vezuje prilagodbu uz prijedlog europskog propisa o klimi kako bi se stvorio okvir za postizanje klimatske neutralnosti u EU-u do 2050. te uz upravljanje energetsom unijom i djelovanjem u području klime. Iako je nedavna evaluacija strategije EU-a za prilagodbu iz 2013. pokazala da je stabilan napredak postignut u svim područjima, u njoj su utvrđeni novi i promjenjivi uzroci problema koji predstavljaju znatnu prijetnju našem načinu života te ozbiljno utječu na zdravlje i dobrobit ljudi te na životne uvjete i imovinu. Međunarodna kretanja potvrđuju hitnu potrebu za jačanjem mjera povezanih s prilagodbom, što je iskazano i u Pariškom sporazumu, ciljevima održivog razvoja do 2030. i Okvirom iz Sendaija za smanjenje rizika od katastrofa.

Cilj je nove strategije stvoriti okvir za jačanje djelovanja rješavanjem četiriju glavnih utvrđenih problema:

1. nedostataka u podacima i metodologijama na kojima se temelji donošenje odluka zbog nedovoljnog znanja i svijesti o prilagodbi klimatskim promjenama, rizicima, ranjivosti i otpornosti;
2. nedostataka u planiranju, praćenju, izvješćivanju i evaluaciji prilagodbe klimatskim promjenama, uključujući niski prioritet i slabu predanost prilagodbi u nekim regijama, što je dovelo do općenito sporog donošenja i provedbe lokalnih strategija prilagodbe;
3. sporog djelovanja zbog neodgovarajućih ulaganja iz javnog i privatnog sektora te nedovoljne informiranosti o troškovno učinkovitim rješenjima odnosno njihove nedovoljne provedbe, što sve otežava djelovanje; i konačno,
4. klimatskih utjecaja koji su nastali izvan EU-a, a koji se u strategiji prilagodbe iz 2013. nisu uzeli u obzir ni suzbijali, uz razvoj međunarodne politike i sve veća prelijevanja.

Radi jačanja mjera za povećanje otpornosti na klimatske promjene i prilagodbe neizbježnim utjecajima klimatskih promjena, novom će se strategijom nastojati ostvariti sljedeći ciljevi: 1. poboljšavanje znanja o klimatskim utjecajima i rješenjima; 2. intenziviranje planiranja prilagodbe i procjene klimatskih rizika; 3. ubrzavanje provedbe mjera prilagodbe te 4. izgradnja otpornosti na klimatske promjene na globalnoj razini. EU se općem cilju društva otpornog na klimatske promjene može približiti samo ako ostvari napredak u pogledu svih tih četiriju ciljeva.

Dvije opcije politike (koje se sastoje od reprezentativnog odabira najutjecajnijih mjera osmišljenih za novu strategiju) procijenjene su u odnosu na njihov potencijalni učinak i postizanje tih ciljeva, **u usporedbi s osnovnim scenarijem za nastavak djelovanja na temelju strategije iz 2013.:**

- U **prvoj opciji (veće ambicije)** predlaže se uvođenje ambicioznih promjena formata i prirode osam djelovanja u okviru strategije iz 2013. Predlažu se i brojne nove mjere kako bi se produbio njihov učinak. To je jasno povećanje ambicioznosti, uz razmjerna povećanja vidljivosti i učinkovitosti mjera na razini EU-a te uz istodobno zadržavanje unutar opsega politike iz strategije iz 2013.
- **Druga opcija (veće ambicije i promjene)** uključuje promjene predložene u prvoj opciji i predviđa da se strategiji doda šest novih djelovanja, od kojih svako uključuje niz novih mjera. Navedeno predstavlja višu razinu političke ambicije u EU-ovoj politici prilagodbe, među ostalim i u njezinim međunarodnim obvezama. Proširuje se na tematska područja od najveće važnosti (npr. inovacije, usluge ekosustava, suzbijanje razlika u zaštiti klime), a nastojanje da EU-ove mjere prilagodbe budu usklađenije s politikom, među ostalim i na međunarodnoj razini, jasan je napredak u odnosu na osnovni scenarij.

Najbolji rezultati u pogledu gotovo svih mjera ostvaruju se drugom opcijom i zbog toga joj se daje prednost. Procjena je provedena u kontekstu različitih klimatskih (temperaturnih) scenarija i pokazuje pouzdanost u pogledu te provjere osjetljivosti. U ekonomskom modeliranju i kvalitativnim analizama procjenjuje se da bi mogla postići najveće koristi za gospodarsko blagostanje, čime bi se smanjili gubici u ekonomskom blagostanju i zapošljavanju u usporedbi s osnovnim scenarijem. Time bi se u odnosu na prvu opciju ostvario i pozitivniji ukupni učinak na gospodarske učinke konkurentnosti, trgovine i ulaganja te inovacije i istraživanja. U drugoj opciji utvrđuju se pozitivni socijalni učinci u smislu raspodjele dohotka, socijalne skrbi i socijalne uključenosti te znatni pozitivni učinci na javno zdravlje i sigurnost. Procijenjeno je i da bi druga opcija pozitivno utjecala na okoliš u smislu njezina učinka na otpornost na klimatske promjene, kvalitetu i dostupnost prirodnih resursa, smanjenje onečišćenja te na bioraznolikost i usluge ekosustava. Naposljetku, procijenjeno je da ima znatno pozitivnije učinke u zemljama izvan EU-a i međunarodnim odnosima. Koristi od obiju opcija povećavaju se pri višoj temperaturi (pri kojoj su klimatske štete veće), no druga opcija i dalje je najbolja.

U strategiji se predlažu pokazatelji za praćenje i evaluaciju (strategije i općenito prilagodbe) koji uzimaju u obzir složenost i nesigurnost svojstvene praćenju prilagodbe i otpornosti na klimatske promjene. U preporukama o praćenju i evaluaciji ističu se i neki od sljedećih koraka potrebnih za daljnji napredak i poboljšanje tog pristupa u okviru provedbe strategije.